

[Poul Dam.]

i hele vort kulturpolitiske syn, demonstrerer, at vi altså ikke er nået så forfærdelig langt, at vi ikke har forstået, at helheden i tilværelsen er en væsentlig anden, end den har været tidligere.

Fru Gunhild Due sagde i slutningen af sit indlæg noget meget vigtigt, som hun i og for sig sagde så godt og så stærkt, at man ikke behøver at gentage det, men jeg føler alligevel trang til at understrege det, nemlig at kultur er samvær. Hvis man udbygger det noget nærmere, må man sige, at alt det, der har at gøre med at fremme fællesskabet mellem mennesker, alt det, der har at gøre med at hjælpe til fællesskabsoplevelser, det er også kulturpolitik og skal også med ind i hele billedet.

Bortset fra disse mere almene bemærkninger ville jeg lige nævne et par ord om filmen, der er et af de mange specialer, som også andre talere her har beskæftiget sig med. Vi står med hensyn til film i et ganske interessant dilemma. Det er det af vore kulturområder, der er mest kommercielt præget, samtidig med at man gerne ønsker at gøre en kulturpolitisk indsats over for det. Jeg synes, at både den tidligere filmlovgivning og den nuværende tydeligt viser, at det ikke lader sig gøre at have en tilfredsstillende ordning i dette dilemma. De kommercielle interesser har i den nuværende ordning og har altid tidligere haft en så stærk indflydelse, at det, vi i øvrigt kan udrette på den filmpolitiske front, er uhyre lidt væsentligt. Vi må i gang med en nytænkning, så sandt som filmen er en kunst- art, der har en væsentlig bredere appel til de store befolkningsgrupper end vel nogen anden kunstart. Vi har muligheder i filmen, og mennesker søger noget i filmen, som gør det naturligt, at man i ganske særlig grad undersøger, hvad der kan gøres her, og under dette gør sig ganske klart, at dette ikke kan gøres uden at træde de kommercielle interesser over tærerne. Det må så gøres.

Morten Lange: Jeg skal kun komme med nogle enkelte bemærkninger om et af de områder, hvor det offentlige vel nok har en særlig indflydelse på kulturlivets udfoldelse. Nu tør man jo snart ikke sige, at der er noget som helst liv, uden at det er en eller

anden form for kulturliv, og det kan vel og være rigtigt. Men lad os nu dog i hvert fald holde fast på, at radio og fjernsyn er nye medier, vi har fået frem, og fjernsynet har gjort tingene nærværende for de mange, der kan blive truffet af det. Jeg synes, det er et af de steder, hvor en kulturpolitik har sit mest levende eller et af de mest levende områder og virkefelter, og hvorledes vi udnytter dette vort pund, er af den største betydning, ikke mindst når vi snakker om, hvilke foranstaltninger det offentlige kan træffe i et kulturlivs interesse.

Jeg har naturligvis med glæde hæftet mig ved, at ministeren i sin redegørelse til tinget nævnte voksenundervisningen som en ting, der var af værdi og med en betydelig fremtid i. Planer for voksenundervisning har været bearbejdet allerede i temmelig lang tid, og lidt er der jo begyndt. Jeg ser næsten uoverskuelige rækker af muligheder i voksenundervisningen i radio og TV, og jeg er meget bekymret over, at på trods af at ministeren i sin redegørelse giver denne form for aktivitet sin støtte, ser det ud til, at denne sag skal trækkes umådeligt i langdrag. Det er efter min opfattelse et af de steder, hvor en investering er særdeles nødvendig. Det kan i høj grad diskuteres, om det falder ind under radiospredningsmidlernes rette anvendelse, og jeg tror, ministeren skulle spekulere på, om ikke i det hele taget undervisning i radio og TV bør have sit eget selvstændige budget. Jeg tror, det vil give det en klogere og rigtigere placering. Men det er i det hele taget sådan, at til at drive kulturvirksomhed i radio og fjernsyn kræves der penge, og jeg tror nok, det er blevet klart for en hel del, at den udvikling, vi har haft i de sidste par måneder, understreger dette særlig stærkt. Man henvendte sig som bekendt til en overøvrighed for at se på licenspolitik og fik et temmelig uklart svar. Men én ting er i hvert fald kommet ganske klart frem i det svar og i resultaterne: at vi i Danmarks radio har været nødt til at skære nogle særdeles gode, særdeles vigtige og kulturelt særdeles værdifulde udsendelser væk, fordi der var nogle, der mente, at vi absolut skulle spare et antal millioner. Vi kan spare ubegrænsede millioner i Danmarks radio, der er næsten ingen grænser for, hvad der kan spares. Men hvis besparelsen går ud på at skære